

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København
Att. klimafremskrivning@kefm.dk

Biogas Danmark
Axeltorv 3
1609 København V

21. maj 2025

Bemærkninger til klimastatus- og fremskrivning 2025 del 2

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (KEFM) har sendt ovenstående i høring, og Biogas Danmark har en række bemærkninger til de udsendte notater.

Biogas Danmark anerkender det arbejde, der er lagt i udarbejdelsen af Klimastatus- og fremskrivning 2025 (KF25), og vi sætter pris på, at biogassektoren har været inddraget i processen gennem et indledende møde. Biogas Danmark mener dog fortsat, at visse ændringer i markedsforhold og regulering ikke er fuldt ud afspejlet i fremskrivningen.

Biogas Danmark skal derfor opfordre til mere løbende dialog mellem KEFM og biogassektoren, så forudsætningerne løbende kan justeres og sikres, at fremskrivningen afspejler den faktiske udvikling i branchen.

Forringede rammebetingelser gør forventningen til biogasudviklingen urealistisk

Flere markeds- og regulatoriske forhold gør, at den forventede udvikling i biogasproduktionen i KF25 fremstår væsentligt overvurderet. De rammevilkår, som biogassektoren opererer under, er i hastig forandring – og desværre ikke til det bedre.

Biogas Danmark skal understrege, at rammebetingelserne for produktionen forringes markant i de kommende år. Blandt andet vil indførelsen af Evidas nye indfødningsstarif, reduktionen i brugen af energiafgrøder samt en ny EU-fortolkning af CI-scoren mindske rentabiliteten og dermed incitamentet til at øge produktionen. Særligt sidstnævnte får betydning for værdien af oprindelsesgarantier – og dermed for understøttet biogas til transportsektoren.

Samtidig er produktionsomkostningerne for biogas steget betydeligt, blandt andet som følge af stigende biomassepriser og øget brug af halm. Vi formoder, at der fortsat tages udgangspunkt i rapporten *”Produktion af opgraderet biogas – optimering af omkostninger og klimaeffekt”* (DGC, 2020) som grundlag for vurdering af produktionsomkostninger, selvom denne blev udarbejdet før energikrisen. Siden da er priserne på biomasse steget markant, og vi forventer et yderligere økonomisk pres som følge af den nævnte EU-fortolkning af CI-scoren, der reducerer værdien af oprindelsesgarantier. Det indebærer en alvorlig undervurdering af de faktiske og fremtidige produktionsomkostninger – en problemstilling, som vi allerede har påpeget i vores høringssvar til KF24 og forudsætningsnotaterne til KF25.

Ministeriet angav i høringsnotatet til KF24, at den primære driver for øget biogasproduktion var indtægterne fra oprindelsesgarantier, baseret på ETS-kvotepriisen som proxy. Dette skøn bør nu revurderes, da EU’s nye fortolkning af CI-scoren reducerer værdien af certifikaterne og dermed svækker indtægtssiden for biogasproducenterne og dermed biogasproduktionen.

Uklar effekt af Evidas indfødningsstarif i fremskrivningen

Biogas Danmark finder derfor der er behov for en tydeliggørelse af, hvordan Evidas nye indfødningsstarif er indarbejdet i fremskrivningen for KF25, og hvilken konkret effekt tariffen forventes at have på biogasproduktionen. Som tidligere bemærket i vores høringssvar til forudsætningsnotaterne, ser vi ikke, at denne ændring afspejles i den aktuelle fremskrivning. Dette rejser spørgsmålet, om KEFM rent faktisk vurderer, at tariffen *ikke* vil reducere produktionen. Hvis det er tilfældet, er der, efter Biogas Danmark opfattelse, tale om en klar fejlfortolkning.

Tariffen indebærer en markant forøgelse af produktionsomkostningerne og vil uundgåeligt påvirke biogasanlæggenes økonomi negativt. Afhængigt af, hvilke forudsætninger man lægger til grund – enten de omkostninger Biogas Danmark observerer i markedet, eller dem vi formoder, at Energistyrelsen anvender – vurderer vi, at omkostningerne vil stige med 5-10 pct.

På høringsmødet blev det oplyst, at KEFM har taget højde for tariffens indvirkning, men det fremgår ikke tydeligt, hvordan denne effekt er kvantificeret. Den nedjustering i den samlede biogasproduktion, der ses i KF25 sammenlignet med KF24, synes i højere grad at være begrundet i lavere forventninger til produktionen fra nye støtteudbud og forsinkelser i disse – snarere end som en direkte konsekvens af tariffestigningen.

Det er vigtigt at understrege, at man ikke kan antage, at virkningen af Evidas indfødningsstarif allerede er dækket af den generelle reduktion i årsnormerne. I forudsætningsnotatet fremgår det eksplicit, at denne reduktion skyldes driftsafbrydelser og teknisk udetid og ikke ændringer i de økonomiske rammevilkår. Derfor er det nødvendigt, at tariffvirkningen vurderes og præsenteres særskilt.

Dette understøttes af ministeriets egne bemærkninger i høringssnotatet til KF24, hvor det fremgik, at *“det beskrevne nye tarifsystem fra Evida ikke er vedtaget, og derfor ikke indgår i KF24.”* Nu hvor tarifmodellen er endeligt vedtaget og indført, er det afgørende, at KEFM i KF25 gør rede for, hvordan denne ændring konkret er indarbejdet.

Biogasproduktion er i høj grad afhængig af stabile og forudsigelige økonomiske rammevilkår. En højere indfødningsstarif vil presse anlæggene til at reducere omkostningerne – ofte ved at fravælge de dyreste biomasser. Det vil resultere i en lavere samlet biogasproduktion, da det i stigende grad bliver nødvendigt at tilpasse produktionen til at undgå økonomiske tab.

95 pct. udnyttelse af årsnormerne er ikke driftsmæssigt realistisk

Uafhængigt af de markedsmæssige forhold er der en række driftsmæssige realiteter, som sætter en naturlig grænse for, hvor høj kapacitetsudnyttelsen på biogasanlæggene reelt kan være. Biogas Danmark finder det urealistisk at lægge en forudsætning om 95 pct. udnyttelse til grund for fremskrivningen.

Årsnormen defineres som et anlægs maksimale kapacitet i Nm³ pr. time ganget med årets samlede antal timer. Vi anerkender, at KEFM i denne fremskrivning har taget højde for driftsmæssige forhold som vedligehold, service, reparationer og nødvendige stop til fx sandtømning – hvilket er en væsentlig forbedring i forhold til tidligere antagelser.

Der er dog fortsat en væsentlig udfordring, som ikke er fuldt adresseret, nemlig de løbende variationer i biomasseindfødningsraten. I praksis vil der være udsving i mængder og typer af tilgængelig biomasse, hvilket påvirker både driften og effektiviteten af anlæggene. Det betyder, at et anlæg godt kan køre tæt på sin tekniske kapacitetsgrænse, uden at gasproduktionen nødvendigvis følger med.

Vi ser desuden, at biogasleverancerne til gasnettet ikke er steget siden oktober 2022, hvilket bekræfter, at der ikke er sket nogen forbedring i driftsforholdene, som skulle kunne løfte udnyttelsesgraden til det niveau, der forudsættes i KF25.

Biogas Danmark anbefaler derfor, at KEFM reviderer antagelsen om 95 pct. kapacitetsudnyttelse og anvender en mere realistisk faktor, der afspejler de tekniske begrænsninger og praktiske forhold i driften af biogasanlæggene.

Udbudsbetingelser gør ny biogasproduktion usandsynlig

Som vi tidligere har påpeget i vores høringssvar til sektorforudsætningsnotaterne, vurderer Biogas Danmark fortsat, at det er yderst usandsynligt, at de nye støtteudbud vil føre til etablering af ny biogasproduktion under de nuværende markedsvilkår. Denne vurdering deles bredt blandt vores medlemmer, som ligeledes har tilkendegivet, at de ikke forventer at byde ind på de nye puljer.

Det skal dog understreges, at Biogas Danmark vurderer, at der er stort potentiale for at udbygge biogasproduktionen, men med de nuværende udbudsbetingelser og politiske rammer vurderer vi, at det ikke vil ske med baggrund i disse udbudspuljer. Det kræver andre forbedrede politiske rammevilkår, hvis ny biogasproduktion og et 100 pct. grønt gasnet skal realiseres i 2030.

Derfor vil Biogas Danmark igen præcisere, hvorfor der ikke vil komme ny biogasproduktion fra disse udbud:

- For det første er der ikke taget højde for de stigende produktionsomkostninger, hverken på råvaresiden eller i distributionen. De forudsætninger, der synes lagt til grund i fremskrivningen, afspejler ikke den nuværende markedsvirkelighed, herunder opstramningen af energiafgrødekrafterne med bl.a. forbuddet mod at anvende majsensilage fra medio 2025. Det antages, at der fortsat tages udgangspunkt i DGC's rapport fra 2020, som blev udarbejdet før energikrisen, men den er ikke et retvisende grundlag for at vurdere økonomien i nye anlæg i dag.
- For det andet er det fortsat uklart, hvordan Evidas indfødningsstarif er indregnet i fremskrivningen. Tariffen har betydelige økonomiske konsekvenser for økonomien i at anvende de dyreste biomasser – både for eksisterende anlæg og for de projekter, der potentielt kunne være blevet realiseret under de nye udbudspuljer. Det potentielle biomassegrundlag reduceres dermed
- For det tredje og mest afgørende er beslutningen om, at oprindelsesgarantier ikke kan sælges i de nye udbud, et alvorligt tilbageslag for projekternes økonomi. I dag udgør disse garantier op til 35 % af indtægtsgrundlaget for mange producenter. Når denne mulighed fjernes, vil producenterne være nødsaget til at byde over det fastsatte prisloft for at sikre økonomisk dækning – hvilket ikke er muligt inden for rammerne af udbuddene. I praksis betyder det, at ingen realistisk kan byde uden at påtage sig et økonomisk tab.

Biogas Danmark arbejder derfor for en politisk omlægning, hvor midlerne fra de kommende støttepuljer i stedet anvendes til at understøtte afgiftsfritagelse for udstøttet biogas leveret gennem gasnettet og et iblandingskrav, der forpligtiger gashandlerne til at levere en større mængde biogas til rumvarme. Biogas Danmark foreslår, at iblandingskravet starter på 30 pct. i 2027 og stiger til 100 pct. i 2030. Dette vil kunne sikre ny biogasproduktion under markedsbaserede vilkår og med større sikkerhed for aftag.

Biogas Danmark anerkender, at Klimastatus og -fremskrivning 2025 skal tage udgangspunkt i allerede vedtagne politiske beslutninger, og at der derfor ikke kan indregnes et muligt iblandingskrav for rumvarme. Biogas Danmark anbefaler derfor, at KEFM fjerner forventningen om ny biogasproduktion fra de kommende udbudspuljer i KF25, da de gældende rammevilkår ikke gør det sandsynligt, at der vil blive etableret ny produktion.

Forventet fald i biogasproduktion efter støtteudløb

Biogas Danmark noterer, at KEFM i fremskrivningen skønner, at det vil være rentabelt at fortsætte produktionen på biogasanlæg efter endt støtteperiode. Alligevel viser prognosen et fald i den samlede biogasproduktion fra 2035 og frem, hvilket ifølge figur 25.6 skyldes en reduktion i produktionen fra de elproducerende anlæg.

Biogas Danmark er enig i, at de elproducerende biogasanlæg gradvist vil konvertere til opgradering med levering til gasnettet, men finder det derfor er mærkværdigt, at der i fremskrivningen ikke ses en tilsvarende stigning i produktionen af opgraderet biogas. Hvis anlæggene konverterer som antaget, burde den samlede biogasproduktion som minimum fastholdes, snarere end at falde.

Biogas Danmark finder det derfor bør præciseres, om KEFM forventer, at det er produktionen af opgraderet biogas, der vil falde efter 2035, eller om der antages, at en del af de elproducerende anlæg ophører med at producere biogas helt. Hvis det er sidstnævnte, bør det fremgå tydeligt, hvad denne vurdering er baseret på – særligt i lyset af, at KEFM samtidig skønner, at det vil være rentabelt at fortsætte driften uden støtte.

Biogas Danmark deler ikke antagelsen om, at en del af de elproducerende anlæg helt vil ophøre med at producere biogas efter støtteudløb. Det er vurderingen, at elproducerende biogasanlæg i udgangspunktet vil konvertere til opgradering ved støtteperiodens ophør, og at der ikke er nogen åbenlyse incitament til at lade anlæggene lukke. Dette gælder ikke mindst i lyset af den politiske aftale om et grønt Danmark (Treparten), i henhold til hvilken der vil være et stort behov for biogasanlæggenes kapacitet. Derfor finder vi det ubegrundet, at fremskrivningen viser et fald i produktionen efter 2035.

Afsluttende bemærkninger

Biogas Danmark står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mads Wagner Dahl
5119 9763
mwda@biogas.dk